

การวิเคราะห์งานส่งเสริมการผลิตตำราในมหาวิทยาลัย

นางสาวพวงปราง เพ็ญศรี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-464-1

015057

I14112321

An Analysis of Textbook Promotion Projects
in the Universities

Miss Paungprang Pensri

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of The Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ทักษะวิเคราะห์งานสิ่ง เสริมการผลิตตำราในมหาวิทยาลัย

โดย นางสาวพวงปราง เพ็ญศรี

ภาควิชา จิตตศึกษา

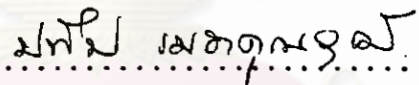
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา โขวิไลกุล

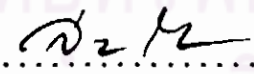
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 คณะบดีบัณฑิต วิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุธัชชัญญ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปกิ๊ป เมธาคุณวุฒิ)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกัญญา โขวิไลกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์งานส่งเสริมการผลิตตำราในมหาวิทยาลัย

ชื่อผลิต นางสาวพวงพราง เพ็ญศรี

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา โขวิทกุล

ภาควิชา จิตศึกษา

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์งานส่งเสริมการผลิตตำราภาษาไทยในระดับอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษา 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2) ศึกษาเปรียบเทียบงานส่งเสริมการผลิตตำราภาษาไทยในระดับอุดมศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยปิดกับมหาวิทยาลัยเปิด 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสร้างตำราภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา 4) เสนอเกณฑ์มาตรฐานการผลิตตำราภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ผู้ให้การสัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถามของมหาวิทยาลัย 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้ให้การสัมภาษณ์ได้แก่ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมการผลิตตำราของมหาวิทยาลัยจำนวน 12 คน ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้ตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 575 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 334 ชุด คิดเป็นร้อยละ 58.09

เครื่องมือและวิธีการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มี 3 แบบ คือ การศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ได้ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ส่วนข้อมูลจากแบบสอบถามใช้วิธีหาค่าร้อยละ

จากการศึกษาพบว่าโครงการส่งเสริมการผลิตตำราภาษาไทยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่อีกหลายประการ เช่น โครงสร้างการบริหารงาน การให้ค่าตอบแทนงบประมาณ สิทธิสิทธิ์ ตลอดจนความเที่ยงธรรมในการพิจารณาคัดเลือกเพื่อจัดพิมพ์ ทั้งนี้

เนื่องจากแต่ละมหาวิทยาลัยต่างก็พยายามหารูปแบบของโครงสร้างของโครงการส่งเสริมการผลิตตำราฯ ที่คิดว่าเหมาะสมกับกิจการของตนเอง แต่เนื่องจากโครงการฯ นี้ค่อนข้างใหม่สำหรับมหาวิทยาลัยทั่วไป เพราะฉะนั้นด้วยความไม่พร้อมและไม่มีความรู้มาก่อนทำให้มีปัญหาต่าง ๆ ในแง่ของหลักการและการปฏิบัติ ในการวิจัยครั้งนี้ได้เสนอแนะรูปแบบของโครงการส่งเสริมการผลิตตำราภาษาไทยของมหาวิทยาลัยขึ้นเป็นรูปแบบใหม่โดยมุ่งเน้นที่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการบริหารงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตตำราฯ ให้มหาวิทยาลัยสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการเพื่อลดราคาขายของตำราลง ทั้งนี้โดยเป็นหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ไม่ค้ากำไรแต่ให้เสียงตัวได้ทีกำไรขึ้นต่ำสุด และให้จ่ายค่าตอบแทนในการเขียนในลักษณะของการจ่ายเป็นรายครั้งที่พิมพ์ตามระยะเวลาที่กำหนด และยังสามารถเน้นถึงความมีอิสระในการบริหารงานโดยได้เสนอให้หน่วยงานเหล่านี้ไม่อยู่ในระบบราชการ เพื่อให้การดำเนินงานคล่องตัวมากยิ่งขึ้น โดยให้หน่วยงานนี้มีชื่อเป็นกลางว่า "สำนักพิมพ์" อันประกอบด้วยหน่วยงาน 3 หน่วยงาน คือ ฝ่ายวิชาการ โรงพิมพ์ และศูนย์หนังสือ ซึ่งจะทำการดำเนินการผลิตตำราครบวงจร และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : An Analysis of Textbook Promotion Projects in
the Universities

Name : Miss Paungprang Pensri

Thesis Advisor : Assistant Professor Sukanya S. Kovilaikool, Ph.D.

Department : Higher Education

Academic Year : 1984

ABSTRACT

The purpose of this research was to analyse the Textbook Promotion Projects of four Universities : Chulalongkorn University, Thammasat University, Ramkhamhaeng University and Sukhothai Thammathirat Open University, the administratives elements of the projects were compared and analysed. The new model was proposed.

Sample for this study were selected from four Universities : Chulalongkorn University, Thammasat University, Ramkhamhaeng University and Sukhothai Thammathirat Open University. They were divided into two group :

1. Those who were interviewed, were twelve administrators and personnels of Textbook Promotion Projects in the four studied universities.
2. Those who were asked to answer a questionnaires were instructors in four studied universities, selected by simple random sampling method. Five hundred and seventy-five questionnaires were distributed but only 58.09 percent (or 334) were completed and returned.

The method of study based on the analysis of data gathered from three sources : documents, interviews and questionnaires.

Documents and interviews were analyzed by using the method of content analysis, data from questionnaires were analyzed by means of percentages.

Researcher had found that Textbook Promotion Projects of the four studied university from still had some problems that should be reviewed. The problems were organization structure, chain of command, budgeting, selecting of text contents, royalty and fairness in selecting books to be published. In order to solve these problems, the new model of Textbook Promotion Projects had been proposed. In the proposed model, the Publishing Office will compose of three department : academic affaire department, printing department and bookstore. These three departments must be under the administration of the Director of the Publishing Office and the Director will be under the rector or designated vice-rector. The budget should be supported by the university in order to make this office being a non-profit organization but self-supporting at a minimum profit margin. The royalty should be paid to the writer at each printing during the period of contract with the office of publishing. To avoid the red-tape, the proposed organization should not be in the bureaucracy system.

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ด้วยความเอาใจใส่ การแนะนำและ
แก้ไขของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา โขวิทกุล ซึ่งได้สละเวลา
และกรุณาชี้แนะช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัยอย่างสม่ำเสมอ สม่ำเสมอตลอดมา จึงขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย รวมทั้งรองศาสตราจารย์ ดร.ปศิป เมธาคณวุฒิ และ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สนิลรัตน์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้
เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุรยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันชัย ศิริชนะ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.องค์การ อินทร์มพรรย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสาท สังกาศิลป์ อาจารย์ ดร.เข่าวเลิศ เลิศชลโสพิธาร ที่ได้กรุณา
ตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พัลลภ น้อยแสงศรี รองศาสตราจารย์
ดร.โกธยุทธ ธีรตยาศินันท์ อาจารย์ มังกร ชัยชนะดารา คุณพรทิพย์ พึ่งพิง และ
บุคลากรทุกท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ทั้งหมดของโครงการส่งเสริมการผลิตตำราภาษาไทยใน
ระดับอุดมศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตำราของมหาวิทยาลัยอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

พวงปร่าง เพ็ญศรี

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
ลำดับขั้นตอนในการวิจัย	4
2 บรรณคดีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	5
โครงการตำราหรือสำนักพิมพ์	6
ปัญหาการผลิตตำรา	7
การส่งเสริมการผลิตตำราภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา	15
โครงการตำราจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	15
โครงการตำรามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	30
โครงการตำรามหาวิทยาลัยรามคำแหง	40
โครงการตำรามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	55

สารบัญ (ต่อ)

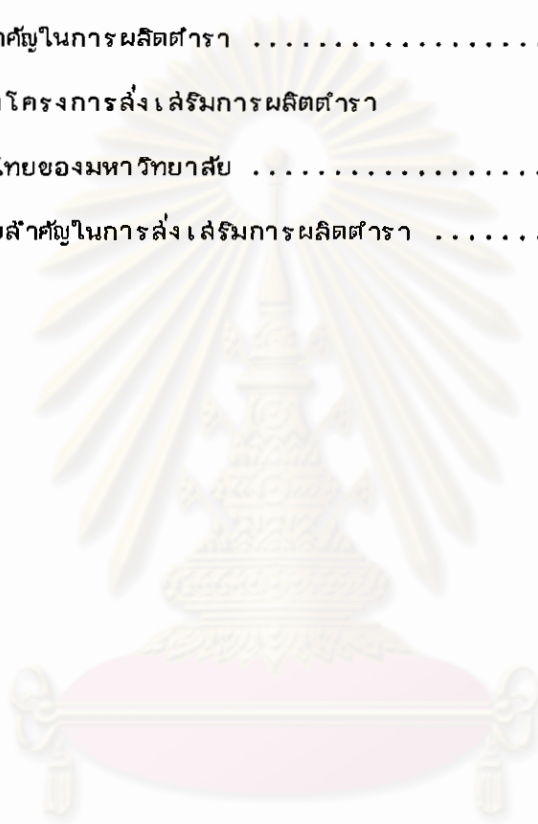
บทที่	หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 56
ตอนที่ 1	การวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงการส่งเสริมการผลิต..... 57
ตาราง	ของมหาวิทยาลัยทั้งระบบปิดและระบบเปิด
ส่วนที่ 1	การวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงการส่งเสริม
การผลิตตารางของมหาวิทยาลัยในระบบปิด..... 57	
ส่วนที่ 2	การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างโครงการ
ส่งเสริมการผลิตตารางของมหาวิทยาลัยใน	
ระบบเปิด..... 65	
ส่วนที่ 3	การเปรียบเทียบโครงการส่งเสริมการผลิตตาราง
ของมหาวิทยาลัยปิดและมหาวิทยาลัยเปิด..... 69	
ตอนที่ 2	การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม..... 71
ส่วนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 72
ส่วนที่ 2	ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการผลิตตารางภาษาไทย	
ในมหาวิทยาลัย..... 80	
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 111
วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 111	
วิธีดำเนินการวิจัย..... 111	
สรุปผลการวิจัย..... 112	
การอภิปรายผลการวิจัย..... 117	
ข้อเสนอแนะ..... 133	
บรรณานุกรม..... 139	
ภาคผนวก..... 145	
ประวัติของผู้เขียน..... 155	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถาบัน	53
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา	54
3	สถานการณ์ของอาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม	72
4	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับความจำเป็นของการ ส่งเสริมให้มีตำราภาษาไทยในระดับอุดมศึกษา	80
5	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับวิธีดำเนินการสรรหา ตำราภาษาไทยในมหาวิทยาลัย	82
6	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการเปิดโอกาสในการ ส่งเสริมการแต่งตำราที่เป็นภาษาไทยของมหาวิทยาลัย	84
7	แหล่งที่อาจารย์ได้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการส่งเสริม การผลิตตำราในมหาวิทยาลัย	86
8	บทบาทของโครงการตำราฯ ในมหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของอาจารย์	88
9	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับลักษณะการดำเนินการ ของโครงการตำราฯ	90
10	สิ่งสนใจในการเขียนตำราตามความคิดเห็นของอาจารย์	92
11	รูปแบบของการจ่ายค่าตอบแทนในการแต่งตำรา ตามความคิดเห็นของอาจารย์	94
12	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการให้รางวัลคุณวุฒิจากภายนอก มหาวิทยาลัยเข้ามาร่วมเขียนตำรากับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย	96
13	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีการใช้ตำรา ร่วมกันในสาขาวิชาเดียวกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ	97
14	ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับการผลิตตำราภาษาไทย	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	ปัญหาที่สำคัญของโครงการส่งเสริมการผลิตข้าว ตามความคิดเห็นของอาจารย์103
16	อุปสรรคที่สำคัญในการผลิตข้าว105
17	การปรับปรุงโครงการส่งเสริมการผลิตข้าว ที่เป็นภาษาไทยของมหาวิทยาลัย107
18	องค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมการผลิตข้าว109

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย